

BIBLIA

Az áprilisi elmélkedéseket Várnai László mosdósi plébános, a májusiakat Kovács Tádé készítette.

Április 7. — Húsvét 2. vasárnapja — Jn 20,19–31 — Apokrifjelentés

Jézus nagypénteki halála és eltemetése összerombolta tanítványai messiási reményeit. Mesterük elfogásakor szétszaladtak, majd – sebeiket nyalogatva – „összebújtak, félvén” (Hozsanna, 98). Mégis megvalósult belőlük és általuk Jézus fejlődőképes közössége. Mi történt velük, hogy „a gyenge felőlkből harcos hősök váltak”?

János evangéliuma erre a kérdésre azt válaszolja, hogy Jézus feltámadása, megjelenése és küldése, Lelkének átadása formálja át tanítványait.

A korabeli III/III-as Belső Reakció Elhárító Csoportfőnökség ügynöke így számolhatott be Pilátus helytartónak az eseményekről: „Összejövetel zajlott le vasárnap este a húsvéti vacsora termében a keresztre feszített názáreti Jézus követői részvételével. Este 7 órától gyülekeztek, nagyjából a következő sorrendben: Legelőször érkezett Simon Péter. Magával hozta testvérét, András is. Aztán egy magányos ifjanc érkezett, akiben Jánost is-

mertem fel, Jakab testvérét. Hamarosan követte Jakab is... Vele jött Fülöp és Bertalan. Őket követte Alfeusz fia Jakab és a buzgó Simon. Máté és Tádé késve érkezhetett, mert csak hosszas zörgetés után engedték be őket. Hogy a titkos összejövetel senki meg ne zavarja, az ajtókat gondosan bezárták. Láthatóan féltek attól, hogy a názáreti sorsára jutnak. Fényt sem mertek gyújtani, csak egy gyertya égett az asztalon. Azt körülülve csendben elmélkedtek a történekről. Hirtelen nagy világosság támadt, mert – valószínűleg egy titkos ajtón át – közöttük termelt a ki tudja hogyan feléledt főnök. Középen állt meg, Meg se várta, hogy köszönjenek neki. Ő köszönt kétszer is a zsidóknál szokásos Békesség nektek! szavakkal. Bizonyosággal, hogy nem kísértetet látnak, a rosszul végrehajtott kivégzés sebeit mutogatta tanítványainak. Rájuk fúj, hogy ne féljenek. Aztán atyjáról, szelleméről, küldetéséről és megbocsátásról kezdett beszélni.

Április 14. — Húsvét 3. vasárnapja — Lk 24,13–35 — Az emmauszi forduló

A húsvéti történekek közül a legizgalmasabb és a legalaposabban megszerkesztett jelenet az emmauszi tanítványok találkozása Jézussal. Az úton történő külső események azt az ember belsejében megvalósuló átalakulást szemléltetik, ahogy kialakul az istenhit bizonyossága, a páli „tudom, kinek hiszek” (2Tim 1,12) meggyőződés.

A bevezető sorok megállapítják ugyan a hely- és időkoordinátákat: Jeruzsálem, Emmausz, az út hossza és a feltámadás napja, de csak azért, hogy ábrázolható legyen a párhuzam a történetiség külső síkja és a hitre jutás belső útja között.

Az első részben az írásmagyarázó Jézus pedagógiáját szemlélhetjük. A messiási reményeikben csalódott emberekhez számukra ismeretlen útításként csatlakozik. Nem ismerik fel, mert orrlógató szomorúságukban rá sem emelik tekintetüket. Így Jézus kezdeményezi a beszélgetést, s a kérdések és válaszok lépéseiben segíti őket a felismerés útján. A Jeruzsálemben történeken kívülállónak vélt objektivitásával velük mondatja ki szomorúságuk okát, az ezáltal kialakult bizalom légkörében. Érdeklődő kérdése után tud hallgatni rájuk, kibeszélteti a tanítványokat. Az maguknak is újra megfogalmazták, hogy számukra Jézus meghalt, és vele együtt reményük és hitük is megsemmisült. Ezen a fájdalomon nem tud segíteni az asszonyi beszéd üres sírról, üzenő angyalokról, és társaik tapasztalata sem. Maguktól képtelenek levonni a következtetést, megtenni a következő lépést a hit útján. Ekkor lép közbe Jézus, aki értelmi és akarati lustasággal vádolja őket. Elmagyarázza nekik, hogy a keresztről szóló tanítása nemcsak szó volt, hanem a

proféták által is megírt véres valóság. A dicsőség jutalmát a szeretetért vállalt szenvedés áldozata előzi meg, érdemli ki még a Messiás számára is.

Az ismeretlen útítárs ezek után már valóban tovább mehetne, hiszen megtörtént az értelmi megvilágosodás. De jól tudja, hogy ez még nem elég a cselekvéshez. Szabad döntésüket nem befolyásolva engedi, hogy befogadják szeretetük közösségébe. Az értelmi felismerést követheti az érzelmi megtapasztalás és majd az akarati cselekvés. Vagyis egész emberségükkel juthatnak el az Istennel együtt mozduló hitre. Ebben a második részben a vendéglátó Jézussal találkozhatnak. A kenyértörő házigazda gesztusai leleplezik a Mestert, hiszen sokszor láthatták korábban kenyérosztó mozdulatait. Kézszelhetően megtapasztalják, hogy Jézus él. A halál nem tudta megsemmisíteni. Isten győzelmet aratott Benne a mulandóság fölött. Újra van remény! Nem Izrael helyreállítása a cél,

Április 21. — Húsvét 4. vasárnapja — Jn 10,1–10 — A jézusi pásztorság

A Biblia világának egyik legismertebb képe a pásztor és a nyáj. Az ókori nomád választott nép életében sokatmondó jelképpé vált. A pásztor mindenekelőtt az Úr szimbóluma, aki gondoskodik népe testi-lelki jólétéről. Főleg a profétáknál a Messiás jelképévé lett. A nép vezetőire gyakran negatív módon vonatkozik ez a kép: „Jaj a pásztoroknak, akik elvesztik és szétszélesztik legelőm juhait – mondja az Úr” (Jer 23,1).

A távozás előtt megegyeztek, hogy jövő vasárnap este újra találkoznak. Addigra előkerítik a hiányzó Tamást is. Egy hét múlva a megbeszéltek időben és helyen hasonlóképpen összegyűltek mind a tizen. Ott volt Tamás is, akit a többiek arról győzködtek, hogy tényleg Jézust látták. A realista Tamás nem hitt az álmódóknak. Kijelentette, hogy csak a szemének és a sebeket megérintő kezének hisz. Már majdnem szétszéledtek az összevesztéstől, amikor ismét köztük termelt a főnök. Most is ő köszönt előre. Tamásnak megmutatta sebeit, ő pedig a földre borulva – micsoda felségsértés a római császárral szemben! – úrnak és istennek nevezte a názáretit. Ezután körbeülték az asztalt, és a boldogságról, a hitről és a küldetésről beszélgettek hosszasan, az éjszakába nyúlóan. Ugy éjjel körül távoztak. Egyelőre ennyit tudok az ügyről, később lehet, hogy több is kiderül – arról majd beszámolok! Szívélyesen üdvözöllek.”

Az 1970-80-as években hasonló módon megdolgoztattuk az állambiztonsági szerveket. „Szigorúan titkos” és „Különösen fontos” feliratú jelentések igazolják a Történeti Hivatal jóvoltából, hogy a kisközösségekben megjelenhetett és tovább élhetett Jézus.

Talán az üldözők utódainak visszazavazása nélkül is élhetne és szerethetne bennünk és általunk. Csak rá kellene hagyatkoznunk nekünk, a mostani „nem látóknak” az elődök, a „látók” megküzdött hitére, és folytatni az egybeszeretés szent művét.

hanem a szeretet isteni Országának megcsinálása. Ezért érdemes élni és halni. Az így tisztán látók szeme elől eltűnik Jézus. Am új módon marad meg közöttük és bennük: igéjével és a kenyér ízével. A tapasztalat nyomán Jézus átalakult nekik a „látom, de nem ismerem” rejtekből „az ismerem, de nem látom” titkává. A találkozástól önállókká váltak. Felismerték küldetésüket: mostantól nekik kell láthatóvá tenniük és megismertetniük Jézust az emberekkel.

A történet befejezése az útra kelés, a visszatérés és a tapasztaltak megosztása a jeruzsálemiekkel. Emmausz fordulópont lett az életükben. Csalódottan indultak és örömmel tértek vissza. Világosan indultak, sötét szívvel, és sötétben értek vissza, ám lángoló szívvel. Tapasztalatukkal fényt vittek társaik közé. Így lettek a feláramló Jézus hírvivői. Tapasztalatuk minta és erőforrás, hogy emberi találkozásaink az Istennel való kapcsolatteremtés esélyét hordozzák.

Jézus önmagára és küldetésére alkalmazta a jó pásztor hasonlatot. Tehette, mert olyan sajátos viszonyt alakított ki tanítványai kisközösségével, amelyet nagyon pontosan lehetett szemléltetni a korabeli pásztor és nyája kapcsolatával.

Az akkori pásztor név szerint ismerté juhait, sőt maga adott nekik valami jellemző nevet. Jézus is személyesen hívta el tanítványait, és olykor külön névvel illette őket.

A pásztor különös beszédmodort alkalmazott juhaival, s ezt csak az övéi ismerték. Más hangtól megijedtek és elfutottak. Jézus is oly egyedi és jellemző módon szólhatott fiacskáikhoz, mely különbözött a rabbik és tanítványaik hivatalos megnyilvánulásától.

A kevés legelő és a veszélyes terep miatt az együtt élő nyáj és pásztor mindíg úton volt, együtt nélkülöztek. Jézus hasonlóan együtt vándorolt övéivel. Közösségük közben nemegyszer nem jutott ételhez, fedélhez.

A nyája előtt haladó pásztorról szüntelen éberséget kívánt a sok veszélyes szakadék, a farkasok és a rablók támadása. Jézus valóban ELŐL-JÁRÓJA volt kisdéd nyájának, és figyelmeztette őket a pásztor megverésére, valamint a nyáj szétszédésére (vö. Mk 14,27).

De mit akart azzal mondani, hogy „a juhok számára én vagyok az ajtó”?

A korabeli pásztor esténként egyenként engedte be juhait a karámba. Közben megszámlálta és megvizsgálta azokat. Mikor mind bent volt, belül a karám nyílása elé feküdt keresztbe. Ő lett a karám élő ajtaja. Csak rajta keresztül lehetett ki- vagy bemenni. Jézus hasonlóképp ajtó az Atyához. Pál szerint: „Óaltala van szabad utunk... az Atyához” (Ef 2,18). A Zsidó levélben meg ezt olvassuk róla: Ő „az új életút... melyet tulajdon testén keresztül nyitott nekünk” (10,20). Benne tehát sarkig kitarult az atyai ház mindenkit üdvösségre hívó szeretete. Aki kiskapukat keres, és nem az ő példája és tanítása szerint kíván vezetni, az „tolvaj és rabló”. A nép gyilkosainak és pusztítóinak mondja a császár vagy a Pilátus kegyéből lett vezetőket, akik pénzért vették állásaikat. Nekik nem szívügyük a nép. A nyáját kiszákmányolásra használják. Béresnek. Velük ellentétben Jézus az élet bőségét igéri.

Ez azt jelenti, hogy az őt követőket várja az Atya házában boldogsága. Itt a földön pedig elég az, ami van, sőt ez úgy elég, hogy másnak is jut belőle.

A kádári puha diktatúra idején, amikor a pásztorok nem a jézusi vonalban haladt, kispapként kisközösségben tanultuk néhányan a jó pásztori teendőket. Felfigyelt ránk a BM III/III-as Csoportfőnöksége. Levélfelbontás útján megtudták, hogy erdélyi fiatalokkal is igyekszünk megismertetni ezt. Egy miniszterhelyettesnek szóló jelentésben ez áll: „...Romániába utaztak. Céljuk volt, hogy a romániai kisközösségi tevékenységet folytató csoport tagjainak saját tapasztalataikat és módszereiket továbbadják. A kiutazás tényét és célját a hittudományi főiskola vezetői és hallgatói előtt eltitkolták. Adataink azt bizonyítják, hogy az illegális egyházi tevékenységet bővíteni szándékoznak.”

Április 28. — Húsvét 5. vasárnapja — Jn 14,1–12 — Isten helye

Az elmúlás, a halál közeli tapasztalata megrendíti azt, akit érint és a hozzá közelállók is. Érkezése elvágja a testi közelség fonálát, szétszakítja az egymást szorító kezeket. Ilyenkor a hívő ember utolsó kéznyújtása már nem annyira őt legjobban szerető embertársa felé irányul, hanem a felé, Akibe ő is kapaszkodik, Akiben hisz: a halhatatlan Istenbe.

Jézus is megretten a rá váró szörnyű, kegyetlen haláltól. „Most mélyen megrendült a lelkem” (Jn 12,27) – vallja a szembesüléskor. De még inkább nyugtalaná váltak tanítványai, amikor bejelentette távozását. Számukra elfogadhatatlan volt a Mester halála. Jézus korábban hiába próbálta felkészíteni őket szenvedésére, ezt a gondolatot elhessegették maguktól. Azt remélték, hogy Isten mindenképpen megoltalmazza a Messiást. Az áruló Júdás közösségből való eltávolozásával felgyorsulnak a nem várt események.

Ekkor Jézus bátorítani kezdi őket, és az Istenben, aztán a személyében való hit kapaszkodóját ajánlja. Megvallja előttük saját hitét, meggyőződését, hogy halálában Atyához megy. Sőt azt is kinyilvánítja, hogy Atyja szeretetében mindenki számára lesz hely. Jézus mint egy szállás-

készítő megy előre, hogy aztán visszatérve, révkalauz módjára vezesse haza övéit. Tehát nem a halál fog benűnket magához venni, hanem Jézus. Ő nemcsak útmutató, tanító, hanem példamutató előjáró is. Ő az út, mégpedig úgy, hogy előtűnik jár rajta. Ő az Igazság, mely testet öltött valósága a Szeretetnek. Ő az Élet is, mondja halála előtt, mert az örökké élő Atyához indul, és nem a megsemmisülésbe. Hozzá Jézus követése által lehet eljutni. Ezért kell tanítványainak megismerteniük és meglátniuk őt mindenkiel.

Fülöp kérésére nyilvánvalóvá teszi, hogy benne látható az eddig láthatatlannak és megközelíthetetlennek gondolt Atyaisten. Jézusban az Atya szeretete, törődése, együttérzése nyilvánult meg. Benne lett Isten az ember számára felfogható, elérhető. Szavaiban és cselekedeteiben az Atya közelit hozzánk. Úgy egy ő az Atyával, mint a napsugár a Nappal, mely a megközelíthetetlen energiaforrást éltető, melegítő hatásúvá tudja transzformálni. Kapcsolatuk, egymásban létük itt a földön folytatódott Jézusban. Ő lehozta a mennyet a földre. Itt élte meg tanítványaival a szeretet isteni Országát, és ennek továbbépítésére küldi őket. A

mennyei Isten Országának a munkának a ráadás, jutalma, betetőzése lesz. Napjainkban Zorán arról énekel, hogy „kell ott fenn egy ország”, Jézus éneke viszont ez: „kell itt lenn egy ország”. A „napsugárba” kapaszkodó Országépítők még több tanítványt is gyűjthetnek a csak pár évig munkálkodó Mesternél. Az Atyához hazatérve, a Szentlélekkel együtt még hatékonyabban tudja folytatni küldetését Istent befogadó és láttató követőiben.

Az országos és megyei III/III-as osztályok egészen a rendszerváltásig működtek, és figyelték a Jézus Országáért cselekvőket, papokat és civileket egyaránt. 1987 nyarán szűrő-kutató munka eredményeképpen tudomásukra jutott, hogy néhányan egy fürdőtelep faházában vallási jellegű összejövetelt szerveznek és bonyolítanak le. Erre az az intézkedés történt, hogy az illetékes megyei rfk. III/III. osztálya az összejövetel ellenőrzését megszervezi. Ennyire tartottak az Istennek helyet adóktól.

Egy faház, egy családi otthon, ahol „négy-öt magyar összehajló” a szeretetben, Isten láttatója, segítő keze lehet. Bár csak minél több lenne belőle!

Május 5. — Húsvét 6. vasárnapja (Anyák napja) — Jn 14,15–21 — Hű és hajlékony Pártfogó

Ha engem szerettek, az én meghagyásaimat tartjátok meg. Ha a világot, a világejét. Áll a bál. Amíg egyetlen tanítványa marad Jézusnak, aki rá hallgat, a világ nem nyughat, bepereli, bemocskolja, tanúkat hoz ellene. Érthető, hiszen a világ az egyéni és csoportos önzés zárt galaxisának csillagzata alatt áll. Hogyan is viselhetné az egyetemes szeretet nyílt galaxisának közelségét akár csak egyetlen példányban is?

Vajon a Mester szál egyedül hagyja övéit ebben a veszélyes helyzetben? Nem. Pártjukra áll. Vagy ha elmegy is – ez a jövő vasárnap témája, másik Pártfogót küld – ez lesz a téma két hét múlva: pünkösdkor. Ki ez a másik? Mit jelent a pártfogósa? A *paraklétosz* olyasvalaki, akit odahívtunk magunk mellé (*parakaleó*), és soha többé nem kell attól tartanunk, hogy elhagy, mert

velünk marad örökre. Ő a Hűség Lelke. Ez eddig biztató. De miben áll a pártfogósa?

Az Igazság Lelke is. Ha mellettem az igazság, az a szavazáskor abszolút többséget jelent. Ráadásul a hűség igazság nem pártol át a másik oldalra némi csúszópénz ellenében vagy változó széljárás esetén. De az is fontos mozzanat, hogy nem az igazság szobráról beszél Jézus, hanem annak szelleméről. A szellem, a lélek belső dolog. Bármit elvehetnek tőlem vagy kicsikarhatnak, de ami bennem van, az az enyém. Az csak velem együtt szűnhet meg.

A szellem azonban önmagában meg nem szűn valami; nemcsak hű, de tartós is. Sem acél, sem rozsdá nem jár, moly vagy éhes madarak nem árthatnak neki. Tolvaj csak akkor veheti el, ha magam adom át neki. De amilyen szilárd a szel-

lem, olyan rugalmas is. A paragrafus me rev. Valaminek a szellemében cselekedni viszont nem paragrafusragást jelent, amit Jézus annyira nehezítéyzett kora írástudóiban, hanem állandó alkalmazkodást a pillanatnyi helyzethez, ha műszót keresnek rá, azt mondanám: „alkalmazott szeretet”. Ahogy az okos anyák szeretik gyermeküket. A csecsemőt pátvolgató éber szeretettel; a serdülőt tapintatos éber szeretettel; a felnőttet már partneri éber szeretettel.

Ez messze áll a majomszeretettől. Amúgy a majom sem majomszeretettel szereti kicsinyét, mert addig kényezteti csak, míg kicsi, mihelyt nagyobbacská, még a pófazacsokjából is hajlamos kikaparni az élelmet a kölyöknek, hogy életrevalóságra szoktassa. Álljon meg a maga lábán! De ez már a jövő vasárnap témája.

Május 12. — Urunk mennybemenetele — Mt 28,16–20 — Szevasz, tavasz, itt a nyár!

Május még teljes egészében tavaszi hónap, június már 21-étől nyári. Vannak meleg tavaszi napok és hűvös nyáriak; de azért a tavaszt mindig követi a nyár, és soha sincs fordítva. A bontakozás idejét az érettségnek kell követnie. Övjük a késői fagyoktól a zsenge palántát, de mikor itt az idő, leszünk róla minden bugyolálást, hadd szokja az életet. Anthony de Mello írja Abszurd egyperceseiben (119. old.): „Amikor egy apa segíti a kisfiát, az egész világ mosolyog. Amikor az apa felnőtt gyermekét pátyolgatja, az egész világ sír.” Azt is írhatná: röhög. És ez egyszer igaza van az egész világnak, mert az önállótlanság bizonyos idő elteltével siralmas, ha nem röhejes.

Jézus nem akarja tanítványait siralmas vagy röhejes helyzetbe hozni, ezért húsvét után még negyven napon át oktatgatja őket, majd a mennybe megy. A mai

evangélium utolsó szavait idézi számunkra. Előtte azonban megjegyzi, hogy ezek már nem a mama szoknyájába egyaránt kapaszkodó kisbabák, hanem van, aki jól megnézi őt, s leborul a nagysága előtt, mások távolságtartóbbak (17. vers). Jézus pedig mindkét fajtát elég érettnek ítéli arra, hogy missziós küldetést bízjon rájuk. Menni kell. Nem szabad megállni, leülni, leheveredni, elbóbiskolni. Ébredjetek, virrasszatok, induljatok, menjetek! Megbízom bennetek. Rátok bízom a kincset, a tiéteket, az Ország ügyét, a nemzetek evangelizálását. Nagyobbat nem tudok, kisebbet nem akarok. Nem maradunk árván – ahogy a múlt vasárnap hallottuk

Mellettünk áll az igazság szelleme. Itt belül tudjuk, hogy nálunk az igazság. Az igazság, melynek szellemében boldog,

aki szeret. Nálunk marad, míg hűek vagyunk. Sőt velünk lesz a Mester is, aki éppen ekkor távozik. Távozik testben, de itt marad lélekben. Nekünk drukkol, velünk küzd és szenved.

Ahol már ketten vagyunk a nevében, ott Ő a harmadik, s mi tudjuk, hogy nem is a harmadik, hanem az első. Ha pedig hárman vagyunk együtt a nevében, szellemében, akkor meg pláne. Az már ekklezsia (*ekkaleó*), összegyűjtöttek gyülekezete, egyháza, közössége (*tres faciunt collegium*). Abban a közösségekben érdemes megmártóznunk, megmártanunk másokat, akárkit, mindenkit, amely Atya és Fia között van kettejük egymás iránti szeretetének Szellemében. Minden egyéb mártóztatás vagy veszélyes, vagy ennek előcsarnoka, utözöngéje, edénye, foglalatja.

Május 19. — Pünkösöd vasárnap — Jn 20,19–23 — Robban a gyújtóbomba

A Mester meghívott minket tanítványául, és mi azt hittük, hogy velünk akarja helyreállítani Izrael Országát. Nem sejtettük, hogy Ő valami más akar. Akkor ocsúdunk, mikor hagyta magát kinyírni. Ez az ocsúdás azonban inkább ájuláshoz, halálos álmhoz hasonlított. Kétségbe estünk. Remélni, felébredni akkor kezdünk, mikor hallottuk, majd láttuk is, hogy felébredt. Reményeink természetesen az eredetiek voltak: Nem fogtuk fel, hogy Isten Országá, amiről Ő beszél, meg Izrael országa, amire mi gondolunk, nem fedi mindenestül egymást.

Gyanakodni csak akkor kezdünk, amikor újra itt hagyott minket: most már épen, elevenen, jókedvűen. Tudta, hogy mi másképp tudjuk, mint Ő. De már nem szidott minket ezért. Vidáman távozott. Hazament. Láta, hogy mi egyáltalán nem vagyunk vidámak, s arra kért, addig mi ne távozzunk, ne menjen ki-ki haza. Várjuk együtt a megvilágosodást. Mi kevés meggyőződéssel, de megtettük, amit kért.

Az idő pedig, az együtt töltött idő megértelt minket. Már nem akartunk hazamenni, már nem voltunk csüggedtek, már nem éreztük magunkat a történelek végén. Nem vetélkedtünk többé, és nem vágyakoztunk első helyekre. Megszűnt bennünk a békétlenség, és megszűntettük magunk közt a háborúskodást. Örültünk annak, ami a miénk lett. Örültünk annak, hogy Ő eddig köztünk volt. Örültünk annak, hogy bizik bennünk. Örültünk a feladatnak, amit ránk bízott. Egyszeriben testhezálónak tűnt. Ki beszéljen Róla, az Ő álmairól, Országáról, ha nem mi, akik a legközelebből, a legtöbbit hallottuk és láttuk Belőle.

Atforrósdott a szívünk, megoldódott a nyelvünk. A gyújtószinór végigégett. Felrobbant az időzített bomba. Nem tudunk hallgatni tovább. Ha értelmes dolog nem jutott eszünkbe, gügyögtünk és gurguláztunk. Azt hitték rólunk, hogy felöntöttünk a garatra. Pedig nem. Járásunk egyenes volt. Mennünk kellett. Tudtuk, hogy nem a történet végén vagyunk, ha-

nem az elején. Aminek véget kellett érnie, véget ért. A múltat lezártuk. Másoknak is segítettünk lezárni a múltat. Hiszen Ő is ezzel lépett közénk, mikor már azt hittük, hogy sose látjuk többé. A békével, a béke továbbadásával. Vettük a Szentség Szellemét, mikor lefújta homlokunkról a gyávaság és szégyen redőit.

Nem állt meg minálunk. Mindenkire gondja volt. De már nem ment senkihez, csak Atyjához. Minket küldött. A békeség jöhrével. A Megbocsátás jöhrével. A múlt lezárásának, a jelen nyitottságának felszabadító jöhrével. Egyetlen kikötése volt, hogy ne legyenek kikötéseink. Egyetlen megkötése, hogy ne kössük meg magunkat, ne kössük az ebet a karóhoz, ne ragaszkodjunk megkötözöttségünkhöz, láncainkhoz. Micsoda szabadságot éltünk át. Nem kötöttek többé faji, nemzetiségi, nyelvi vallási korlátok. Ledőlt minden fal köztünk és a többiek között. Beteltünk fényvel és meleggel. S áradt belőlünk az Ő fénye, melege. Elkezdődött.

Elkezdődött?

Május 26. — Szentháromság vasárnapja — Jn 3,6–18 —

Támogató Szeretet, Hősies Önfeláldozás, Bensőséges Közösség

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek, a Szent Háromság kifejezetten csak a szentlecke záró versében szerepel, mely egyúttal a 2. Korintusi levél záró köszöntése és a szentmise egyik bevezető köszöntése is: Jézus Krisztusnak, az Úrnak a jósága (kharisza, vö. kharitás), az Isten szeretete (agapéja) és a Szent Lélek egyesítő ereje (koinóniája) legyen mindnyájatokkal! Merészen elhagytam egy egyest az evangéliumi perikópa megjelöléséből, így lett 16–18 helyett 6–18. Így már itt is szerepel mindhárom kifejezés: az Isten, a Fiú és a Lélek. Előlről kell születnie mindenkinek a világban a Szent Lélekből, hiszen Isten azért küldte a Fiút a világba, hogy megmentődjék általa a világ.

A világ pedig nem, és egyetlen tagja sem mentődhet meg másképp önzésének, gyűlölködéseinek, elidegenedésének végzetes fogságából, mint a krisztusi önfeláldozás, az isteni szeretet, a lélekből fakadó közösség megszűlése, elfogadása, vállalása révén. Olcsóbban nem úszhatja meg

sem a nicea-konstantinápolyi hitvallás vallója, sem az unitárius, sem a politeista, sem az ateista. (Mello szerint az ateista abba a hibába esik, hogy tagadja azt, amiről semmit se lehet mondani, az istenhívó meg abba, hogy állítja.) Ha pedig nem akarja olcsóbban megúszni, akkor meg mindegy, hogy tisztában van-e a szentháromságtani eredésekkel, vonatkozásokkal, tulajdonításokkal és eretnkségekkel Filoque-vel vagy a nélkül, vagy nincs tisztában, nem is volt tisztában, netán nem is akar tisztában lenni sem az ágostoni, sem a szentviktori, sem a Bokor-modell rejtelmeivel. Azért mindegy, mert ezeket a dogmatikai bravúrokat mellőli értelemben úgyis megmosolyogja az Isten, mint amik a bokájáig sem érnek – miközben kiveri a víz, úgy drukkol aszketikus, morális, szociális erőfeszítéseinknek.

Szánt szándékkal használok efféle durva antropomorfizmusokat, hogy érzékeltessem, mennyire lényeges minden elméleti precizitás mellett vagy helyett is a mo-

tiváló élmény megszerzése, ébrentartása, fejlesztése az Egyetlen Csúcsérték, az Élő Isten, az Eleven Szeretet irányában. Motiváló élmények fogytán, soványodása, eltűnése esetén lehetünk igen okosak és szépek, de nem leszünk a helyünkön, nem működünk jól, és nem mentődünk meg.

Lehet, hogy a világ előbb pusztul bele megváltatlan magatartásába, mint a futurológusok gondolnák, de a megmentődésen fáradozóknak akkor is értelmes volt az életük. Olyasmire pazarolták, amire való. Ez kézenfekvő, még ha összesen egy személyt sikerült is és csupán rövid időre megnyerniük. Ha annyit se, akkor is – próba, szerencse; jó oldalon küzdöttek.

Hogy ehhez a Szentháromság személyei iránti hódolatteljes imádat, baráti társalgást, karizmatikus gurgulázást használták motiváló élménynek, vagy valami egészen mást, az megint ízlés dolga. Ezért – hitem szerint – nem fogja őket megmosolyogni Isten, ahogy azokat sem, akik ezzel a céllal elmélkedtek végig a testvéreik által ide írogatott gondolatokat.